

Motivation to Study in Social Service Management Program (Bachelor of Arts), Department of Sociology, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University

Jutatip Khamcharoenkun

Department of Sociology, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University, Thailand

E-mail: Jutatip@go.buu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-2242-9453>

Received 30/10/2024

Revised 04/11/2024

Accepted 04/12/2024

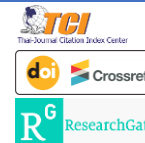
Abstract

Background and Objectives: Since the number of students enrolling in the Bachelor of Arts in Social Service Management at the Department of Sociology, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University, has been steadily increasing each year, this trend prompted the researcher to explore the motivations behind choosing this program, which draws applicants from both the eastern region and across the country. The objectives of this study are to explore the motivations for enrolling in the Bachelor of Arts in Social Service Management and to analyze the factors influencing students' decisions to pursue this program at Burapha University.

Research Methodology: This study employed a survey-based approach using questionnaires as the research tool. Data were collected from 144 students enrolled from the first to the fourth year at Burapha University. Data were analyzed using computer programs for statistical analysis. There are two types of analysis: descriptive statistics and inferential statistics.

Results: The overall motivation to enroll in the program was found to be high. Ranked from highest to lowest, the motivations include Curriculum and teaching methods, Economic and social factors, University environment, Career prospects, Personal interests, and Information dissemination. The influence of personal connections on the students' decisions was found to be low. Hypothesis testing revealed that students who entered through different admissions systems showed statistically significant differences ($p < 0.05$) in their overall motivation. However, gender, place of origin, and academic performance did not significantly affect their motivation at the same significance level. To enhance motivation for enrolling in the Bachelor of Arts in Social Service Management, students provided several key recommendations. The most supported suggestion is that the university should offer learning-friendly facilities, such as efficient libraries and information systems. Following this, the curriculum should feature distinctive courses, including community-based field studies, volunteer work, and practical internships in both public and private sectors. Additionally, the university should work towards building a strong national and international reputation. Setting reasonable tuition fees throughout the program was also highlighted as an important factor. These recommendations were supported by over 80% of the respondents.

Conclusion: The primary factors influencing students' decisions to enroll in the program are curriculum quality and economic and social aspects. Other factors, in descending order of importance, include the university environment, career prospects, personal interests, information dissemination, and personal connections. To attract more students, the curriculum should be updated to reflect the local context, as well as current economic and social conditions. Furthermore, the program should offer real-world learning experiences through field trips, internships in the government and private sectors, and a diverse range of courses. Monitoring tuition fees throughout the program is also recommended. Additionally, the program should modernize its promotional materials, focusing less on personal recommendations, as students tend to make decisions independently. Therefore, utilizing social media for effective outreach to target audiences is essential.

Keywords: Higher education; Motivation; Burapha University

แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จุฑาทิพย์ คำเจริญกุล

ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: จากจำนวนนิสิตที่เลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่ามีแนวโน้มการสมัครที่เพิ่มสูงขึ้นในทุกปี ทั้งจากผู้สนใจในพื้นที่ภาคตะวันออกและจากทั่วประเทศ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม มหาวิทยาลัยบูรพา

ระเบียบวิธีการวิจัย: การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย เก็บข้อมูลกับนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 144 คน มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยวิเคราะห์ 2 รูปแบบ คือ . สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics)

ผลการศึกษา: พบว่า นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากมาน้อย ได้แก่ แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ด้านการประกอบอาชีพ ด้านความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ ในขณะที่แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ย ซึ่งอยู่ในระดับน้อย การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม พบว่านิสิตที่เข้าศึกษาต่อโดยระบบการสอบเข้าแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนิสิตที่มีเพศ ภูมิลำเนา และผลการศึกษาแตกต่างกัน พบว่าแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แนวทางการสร้างเสริมแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ลำดับแรกที่ได้รับการสนับสนุนมากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น หอสมุดและระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพ รองลงมาคือ หลักสูตรควรมีรายวิชาที่เป็นจุดเด่น เช่น การลงพื้นที่ศึกษาชุมชน การทำงานจิตอาสา และการฝึกปฏิบัติงานทั้งในภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรสร้างชื่อเสียงให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ รวมถึงควรกำหนดค่าธรรมเนียมการศึกษาตลอดหลักสูตรให้เหมาะสม ซึ่งประเด็นเหล่านี้ได้รับการเห็นด้วยจากนิสิตมากกว่าร้อยละ 80

สรุปผล: แรงจูงใจหลักของนิสิตในการเลือกเข้าศึกษาในสาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ได้แก่ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามลำดับ ถัดมาได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ด้านการประกอบอาชีพ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ควรปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการ

สอนให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ รวมถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เข้าศึกษาต่อ นอกจากนี้ หลักสูตรควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในสถานที่จริง การออกภาคสนาม และควบคุมค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตรให้เหมาะสม รวมถึงการส่งเสริมการฝึกปฏิบัติจริง หรือฝึกงานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และพัฒนาเนื้อหาวิชาให้มีความหลากหลาย ทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ หลักสูตรควรพิจารณาปรับปรุงสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยลดการใช้สื่อบุคคล เนื่องจากนิสิตมักตัดสินใจด้วยตนเองมากกว่าจะเลือกศึกษาต่อจากคำแนะนำของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญ

คำสำคัญ: การศึกษาต่อ; แรงจูงใจ; มหาวิทยาลัยบูรพา

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้และความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2562) นอกจากนี้การศึกษายังเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคมให้คนซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม เป็นคนมีคุณภาพ คุณธรรม กล่าวคือ การศึกษาช่วยสร้างจิตสำนึก ในการเป็นมนุษย์ มีจิตวิญญาณของผู้มีอารยธรรมทางปัญญาและความมุ่งมั่นทางจิตใจ การศึกษาสร้างให้คนมีความรู้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ มีความอดทนในการต่อสู้กับอุปสรรคของชีวิต การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนทุกวัย การศึกษามีความสำคัญหลายประการดังนี้ ช่วยขัดเกลาให้คนเป็นมนุษย์ ดังคำกล่าวของท่านพุทธทาสภิกขุว่า “เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง เหมือนหนึ่งยมี่มีดีที่แววชน ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่คน ย่อมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา ” การศึกษาช่วยอบรมพลเมืองให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพชีวิต สามารถช่วยให้ตนเองดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขอย่างมีปัญญา การศึกษาช่วยคำจุนให้ชาติสามารถความดำรงอยู่ได้ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งในการปลูกฝังความรักและหวงแหนในสิ่งที่แสดงความเป็นชาติ ได้แก่ ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ เอกราช อาณาเขต การศึกษาช่วยสร้างพลเมืองให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ ในการเลี้ยงตนเองและครอบครัว และการศึกษาช่วยให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก และสามารถปกป้องตนเองและประเทศชาติให้ดำรงสถานะภาพอยู่ได้ในสังคมโลกอย่างมีเสถียรภาพ (ธัญญา เอมพงษ์, 2562) ซึ่งในปัจจุบันบุคคลทั่วไปจะให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับปริญญาโทโดยมีแนวคิดที่ว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีโอกาสก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ได้ดีทำให้บุคคลทั่วไป พยายามที่จะศึกษาให้ถึงระดับสูงที่สุด จนมีคำกล่าวที่ว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่นิยมคนที่มีปริญญา (วันวิสาข์ แก้วสมบูรณ์, 2556)

ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในฐานะหน่วยผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมทางด้านวิชาการในหลากหลายสาขาวิชา จึงนำความรู้ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเป็นกรอบในการศึกษาโครงสร้างสังคมทั้งด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองการปกครอง ใช้ความรู้ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม มาบูรณาการเป็นองค์ความรู้ด้านการจัดการบริการสังคม เพื่อพัฒนานิสิตหรือทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีความรู้ในการจัดการบริการสังคม ให้บริการกับผู้ใช้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม ทัวถึง และคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนและความเป็นมนุษย์ และใช้วิชาการระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์เป็นเครื่องมือในการค้นหา

ความรู้ที่เชื่อถือได้ เพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุง และสร้างนวัตกรรมบริการของสังคมให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น เพื่อยอมรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของประเทศที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (พ.ศ. 2564 - 2567) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จึงเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ตั้งแต่ปี 2554 จนถึงปัจจุบัน โดยตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2565 นั้น

จากข้อมูลการรับเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ระหว่างปีการศึกษา 2558 ถึง 2565 จะเห็นได้ว่าหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ได้รับความสนใจสมัครเข้าศึกษาต่อจากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้รับความสนใจ จากนักเรียนมากขึ้นเป็นลำดับ

ผู้วิจัยในฐานะเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สังกัดภาควิชาสังคมวิทยา จึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อใช้ข้อมูลประกอบในการจัดทำการประเมินคุณภาพการศึกษา และเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรในอนาคตให้มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจและแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรระดับปริญญาตรี

ความหมายของแรงจูงใจ

ลัดดาวัลย์ มากช่วย (2564: 5) กล่าวว่าแรงจูงใจหมายถึง สภาวะหรือแรงกระตุ้นที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือแรงกระตุ้น เพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ

อุบลรัตน์ เพ็งสฤติย์ (2556: 63) กล่าวว่า แรงจูงใจคือสภาวะของร่างกายมีลักษณะที่ไม่สมดุล อันเกิดเนื่องมาจากแรงขับอันเกิดจากลักษณะของบุคคล และได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจและเรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคมต่อไป

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง การมีแรงบันดาลใจหรือคำสั่งใจที่ส่งผลให้บุคคลตัดสินใจที่จะเข้าศึกษาในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น และอาจจะหมายถึงเหตุหรือปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งของแต่ละบุคคล โดยมีการแสดงออกทางพฤติกรรมในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความพึงพอใจ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Human Needs)

Maslow (1970 อ้างถึงใน จุลลดา จุลเสวก วรินทร์ อรรคปทุม, 2559: 9-10)

ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนจะมีความต้องการที่จะแสวงหาสิ่งแปลกๆ ใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองซึ่งความต้องการของบุคคลก็มีหลายอย่างตั้งแต่ความต้องการขั้นต่ำถึงความต้องการขั้นสูงซึ่งมนุษย์จะต้องมีการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานก่อนจึงจะสามารถตอบสนองความต้องการขั้นสูงอื่น ๆ ต่อไปได้ ลักษณะความต้องการตามหลักการของมาสโลว์สามารถอธิบาย ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs)

ขั้นที่ 2 ความต้องการด้านความปลอดภัย (Safety Needs)

ขั้นที่ 3 ความต้องการด้านสังคม (Social Needs)

ขั้นที่ 4 ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs)

ขั้นที่ 5 ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตสูงสุด (Self-Actualization Needs)

ทฤษฎี 2 ปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg)

สไปเซอร์ งานลักษณะ (2564: 29 - 30) กล่าวว่า ทฤษฎีเฮิร์ซเบิร์กเน้นอธิบายและให้ความสำคัญกับปัจจัย 2 ประการ ได้แก่ตัวกระตุ้น(Motivators) และการบำรุงรักษา (Hygiene) ผลการศึกษาจึงแสดงให้เห็นผลของปัจจัย 2 ตัว คือด้านตัวกระตุ้นและการบำรุงรักษาต่อเจตคติงานของบุคคล

1. ปัจจัยด้านตัวกระตุ้น เป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ผลผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงานตัวกระตุ้นประกอบด้วยปัจจัย
2. ปัจจัยด้านการบำรุงรักษา (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่ช่วยให้พนักงานยังคงทำงานอยู่และยังรักษาเขาไว้ไม่ให้ออกจากงานเมื่อไม่ได้จัดให้พนักงาน เขาจะไม่พอใจและไม่มีความสุขในการทำงานปัจจัยนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อ่ำไพวรรณ ทัพเป็นไทย (2556: 4) ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีจึงสรุปได้ว่าแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่ออนิสิตขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว หมายถึงชอบและสนใจในสาขาวิชาที่เรียนเป็นการส่วนตัวคิดตัวเองมีความถนัดมีความสามารถเป็นพิเศษในด้านนั้น ๆ และต้องการได้รับความรู้จากการเข้าศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้น
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง บิดา – มารดา ญาติ พี่ น้อง คนใกล้ชิด ครู- อาจารย์ เพื่อน หรือบุคคลอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเข้าศึกษาต่อ
3. ด้านเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย หมายถึง นักศึกษาเห็นวามมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของสังคม มีสถานที่ตั้งอยู่ใกล้บ้าน ที่พักอาศัย สะดวกต่อการเดินทาง ไป – กลับ
4. ด้านสังคม หมายถึงความคาดหวังในอนาคตหลังจากเรียนจบแล้วจะหางานทำได้ง่ายมีตลาดแรงงานกว้างเป็นที่ยอมรับของสังคม มีรายได้ค่าตอบแทนสูง มีอนาคตเจริญก้าวหน้ามีชื่อเสียง เกียรติยศในอาชีพหน้าที่การงาน มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสูง
5. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน หมายถึง เป็นหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความพร้อมทางด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ใช่ประกอบการเรียนการสอน จนสามารถเรียนได้ดี และสามารถสำเร็จได้อย่างมีความสุข และภาคภูมิใจ

6. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ที่คณะและมหาวิทยาลัยแห่งนี้มีทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาค่าใช้จ่ายในการเรียนลูก และมีค่าใช้จ่ายในระหว่างศึกษาไม่สูงมากนัก

7. ดานข้อมูลข่าวสารการรับสมัคร หมายถึง นักศึกษาได้รับทราบข่าวสารการรับสมัครจากแหล่งใด เช่น จากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย จากแผ่นพับประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย จากการออกแนะแนวของมหาวิทยาลัย หรือจากการบอกกล่าวของบุคคล

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้นำแนวทางการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อจากงานวิจัยของอำไพวรรณ ทัพเป็นไทย (2556) มาปรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ด้วยพบว่า การศึกษาของอำไพวรรณ มีแนวทางเดียวกันและมีความครอบคลุมของตัวแปรที่ศึกษา ดังนั้น ในงานวิจัย แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จะประกอบด้วย 7 ด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
4. ด้านเศรษฐกิจและสังคม
5. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน
6. ด้านการประกอบอาชีพ
7. ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต

1. เพศ
2. ภูมิลำเนา
3. ผลการศึกษา
4. ระบบการสอบเข้าศึกษา

แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บริการสังคม

1. ด้านความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
4. ด้านเศรษฐกิจและสังคม
5. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน
6. ด้านการประกอบอาชีพ
7. ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1.1 แหล่งข้อมูล

1.1.1 ประชากร คือ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการบริการสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 221 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการ Stratified Random sampling ด้วยการเปิดตารางเครื่องซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างมาอย่างน้อย 144 คน

1.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเชิงปริมาณ ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ประกอบด้วย 7 ด้าน ตอนที่ 3 แนวทางการสร้างเสริมแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี โดยเป็นคำถามให้เลือกตอบ ตอนที่ 4 เป็นคำถามให้ตอบปลายเปิด

1.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่พัฒนาขึ้นมาเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้วไปให้ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (content validity) แล้วจึงนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและการพัฒนาสังคม ด้านการจัดการบริการสังคม ด้านการวิเคราะห์เชิงปริมาณ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมในด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วมาเก็บข้อมูลจากกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) และมีการยื่นขอการรับรองเกี่ยวกับการทำวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยบูรพา ภายหลังการได้รับการอนุมัติผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.3 การเก็บข้อมูล ภายหลังจากดำเนินการจัดทำกรของจริยธรรมในมนุษย์ผ่านเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม ให้กับนิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 1 - 4 ในระหว่างเดือน พฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2567 ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามโดยใช้การเลือกแบบโควตา (Quota Sampling) โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการศึกษาเท่านั้น คือ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 144 คน

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำข้อมูลในแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยวิเคราะห์ 2 รูปแบบ คือ 1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา ซึ่งข้อมูลประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล 2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เป็นการใชสถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดค่าของระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเป็นเครื่องมือในการวิจัย และเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนิสิต 144 คน พบว่า นิสิตสาขาวิชาการจัดการบริการสังคมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สูงถึงร้อยละ 83.3 มีผลการเรียนอยู่ที่ 3.00-3.49 และ 3.50-4.00 ร้อยละ 41.0 เท่ากัน เกือบครึ่งหนึ่งมีภูมิลำเนาจากภาคกลาง (ร้อยละ 49.3) รองลงมาคือ ภูมิลำเนาจากภาคตะวันออก ร้อยละ 36.3 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ร้อยละ 83.3 โดยนิสิตราวครึ่งหนึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 20,001-40,000 บาท (ร้อยละ 51.4) และส่วนใหญ่มีรายได้จากบิดามารดา ร้อยละ 88.9 ทั้งนี้ มารดาของนิสิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 29.9 และ 19.4 ตามลำดับ ขณะที่บิดาของนิสิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพฟรีแลนซ์/รับจ้างอิสระ และมีธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 30.6 และ 26.4 ตามลำดับ นอกจากนี้ นิสิตส่วนใหญ่ยังมีช่องทางการเข้าศึกษาต่อผ่านระบบ TCAS3 (Admission) ถึงร้อยละ 77.8 ซึ่งเป็นไปตามสัดส่วนที่ภาควิชารับเข้าตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม

ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม จากกลุ่มตัวอย่างนิสิต 144 คน พบว่า นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 โดยมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านเศรษฐกิจและสังคมสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และ 4.13 ตามลำดับ ในขณะที่แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.99 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

ด้านความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านดังกล่าว ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.05 โดยมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาสูงสุด 5 ลำดับแรก จากประเด็นต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ต้องการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 บุคลิกภาพเหมาะสมกับสาขาวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และมีความต้องการในการเรียนในสาขาวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านดังกล่าวในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.00 โดยมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาสูงสุด 5 ลำดับแรก จากประเด็นคำแนะนำจากผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 รองลงมาได้แก่ เลือกศึกษาตามแบบอย่างคนต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22 คำแนะนำจากครูแนะแนวที่โรงเรียนเดิม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17 รุ่นพี่แนะนำให้ศึกษาที่มหาวิทยาลัยนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 ศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงและ เป็นที่รู้จัก และชื่นชมผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.02

ด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านดังกล่าวในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.12 โดยมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาสูงสุด 5 ลำดับแรกจากสถานที่ตั้งอยู่ใกล้ทะเล มี

การคมนาคมสะดวกต่อการเดินทางมาศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมาได้แก่ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น มีหอสมุดที่ทันสมัย มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 มีหอพักภายในมหาวิทยาลัย หรือบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 มหาวิทยาลัยอยู่ใกล้เมืองหลวงของประเทศไทย และอยู่ในพื้นที่ EEC ทำให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 มหาวิทยาลัยมีมาตรฐานทางการศึกษาที่ได้รับการยอมรับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04

ด้านเศรษฐกิจและสังคม นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านดังกล่าวในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.13 โดยมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาสูงสุด 5 ลำดับแรก ต้องการนำความรู้ไปสร้างคุณภาพชีวิตของตนเองในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 รองลงมาได้แก่ ต้องการแสดงให้เห็นว่าตนเองก็สามารถศึกษาต่อได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 มีสร้างชื่อเสียงให้แก่ครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 สังคมให้การยอมรับในตัวบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 มีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านดังกล่าวในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.16 โดยมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาสูงสุด 5 ลำดับแรก จากการที่คณาจารย์ มีความรู้และความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 รองลงมาได้แก่ หลักสูตรมีการศึกษา งดงามในสถานที่จริง มีการออกภาคสนาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 หลักสูตรมีการฝึกภาคปฏิบัติหรือมีการฝึกงานตามหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 เนื้อหาวิชามีความหลากหลาย เนื้อหาวิชามีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22

ด้านการประกอบอาชีพ นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านดังกล่าวในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.11 โดยมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาสูงสุด 5 ลำดับแรก จากต้องการมีโอกาสในการเลือกงานที่เหมาะสมกับตนเอง และต้องการมีรายได้สูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมา ได้แก่ เพื่อความมั่นคงในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายทั้งในหน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 เป็นสาขาวิชาที่สามารถพัฒนาตนเอง ไปสู่ความก้าวหน้าได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านดังกล่าวในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.67 โดยมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาสูงสุด 5 ลำดับแรก จากได้รับข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ (Website Facebook twitter) ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 รองลงมาได้แก่ ได้รับข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ (Website Facebook twitter) ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ได้รับข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ (Website Facebook twitter) ของภาควิชาสังคมวิทยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ได้รับข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์หลักสูตรนอกสถานที่ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ได้รับข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์หลักสูตรนอกสถานที่ของมหาวิทยาลัยบูรพา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 พบว่า นิสิตที่มีเพศแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย หมายความว่า ไม่ว่าจะเป็น นิสิตเพศใดก็มีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้น เพศจึงไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย หมายความว่า

ไม่ว่าจะเป็นนิสิตที่มีภูมิลำเนาใดก็มีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ภูมิลำเนาจึงไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 พบว่า นิสิตที่มีผลการศึกษาแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย หมายความว่าไม่ว่าจะเป็นนิสิตที่มีผลการศึกษาระดับใดก็มีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผลการศึกษาจึงไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 พบว่า นิสิตที่เข้าศึกษาต่อโดยระบบการสอบเข้าแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยนิสิตที่เข้าศึกษาต่อในระบบการสอบเข้าแบบ TCAS1 (Portfolio) มีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวมสูงกว่านิสิตที่เข้าศึกษาต่อโดยระบบการสอบเข้าอื่น ๆ ดังนั้น ระบบการสอบเข้าจึงมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม

แนวทางการสร้างเสริมแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม

ผลการวิเคราะห์แนวทางการสร้างเสริมแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม จากกลุ่มตัวอย่างนิสิต 144 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยลำดับที่ 1 คือ มหาวิทยาลัยมีสิ่งที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น หอสมุด ระบบสารสนเทศ ที่มีคุณภาพ ร้อยละ 88.9 รองลงมาได้แก่หลักสูตรมีรายวิชาที่เป็นจุดเด่นของหลักสูตร เช่น การลงพื้นที่ศึกษาชุมชน การทำงานจิตอาสา ร้อยละ 87.5 หลักสูตรมีการไปฝึกปฏิบัติงาน ทั้งภาครัฐ เอกชน ร้อยละ 83.3 มหาวิทยาลัยควรสร้างชื่อเสียงให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ และระดับนานาชาติ ร้อยละ 82.6 หลักสูตรมีค่าธรรมเนียมการศึกษาลดลงหลักสูตรที่เหมาะสม ร้อยละ 81.3 ซึ่งเป็นประเด็นที่นิสิตเห็นด้วยมากกว่าร้อยละ 80.0

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากถึงน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ด้านการประกอบอาชีพ ด้านความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของอำไพวรรณ ทัพเพนไทย (2556) เรื่อง แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พบว่าแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ส่วนบุคคลเกี่ยวข้อง และด้านข้อมูลข่าวสารรับสมัครอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา พบว่านิสิตที่เลือกเรียนในสาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ไม่ได้ตัดสินใจตามคำแนะนำของบุคคลที่เกี่ยวข้อง แต่เลือกด้วยเหตุผลอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของตนเอง และนอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยนิตยา บรรณประสิทธิ์ มัลลิกา เจริญพจน์ วราลี โกศัย วิไลวรรณ ศิริเมฆา ธนากร เทียมทัน วิภารัตน์ อัมรัมย์ (2559) ที่พบว่าปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว รองลงมาได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านลักษณะของสาขาวิชาและปัจจัยด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย โพธิ์กลาง และอุทุมพร ไฉไลลาด (2560) ที่พบว่า

นักศึกษามีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านคุณภาพและชื่อเสียงของสถาบัน รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน ด้านการประกอบอาชีพ ด้านหลักสูตร ค่าเฉลี่ย และด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ มากช่วย (2564) ที่ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจของนักศึกษาที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาตามรายข้อพบว่า ทุกข้อนี้ระดับแรงจูงใจมาก และพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านลักษณะของสถาบัน รองลงมาได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่เข้าศึกษาต่อโดยระบบการสอบเข้าศึกษาแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อ ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 หมายความว่า ระบบการสอบเข้าศึกษามีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ผู้วิจัยได้พยายามทบทวนแนวคิดทฤษฎี รวมทั้งงานวิจัยที่จะนำมาอภิปราย ซึ่งพบว่า ผลการศึกษาที่ได้มีความแตกต่างหรือไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยวันทนี โพธิ์กลาง และอุทุมพร ไฉลาต (2560) เรื่องแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่านักศึกษาที่สอบเข้าศึกษาทั้งจากระบบรับตรงและระบบกลาง มีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อสังเกตว่า ระบบการสอบเข้าศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพามีเกณฑ์การรับเข้าที่แตกต่างกันในแต่ละรอบ จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่เข้าศึกษาต่อในระบบการสอบเข้าศึกษา TCAS1 (Portfolio) มีแนวโน้ม ในการเลือกศึกษาต่อสาขาวิชาการจัดการบริการสังคมมากที่สุด โดยระบบการสอบเข้าศึกษา TCAS1 (Portfolio) มหาวิทยาลัยบูรพาให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ทุกคณะประชาสัมพันธ์และเผยแพร่จุดเด่นของหลักสูตรแก่ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อ รวมถึงมีเกณฑ์การรับเข้าศึกษาต่อโดยมีการกำหนดเกรดเฉลี่ยและการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อแสดงถึงศักยภาพของตนเอง ในช่วงมัธยมศึกษา นอกจากนี้ยังมีรูปแบบ Pre-BUU ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับมหาวิทยาลัยหลากหลายรูปแบบ เช่น การเรียนผ่าน BUU MOOC การเรียนในระบบปกติและระบบคลังหน่วยกิต (Credit Bank) รวมถึงการเข้าค่ายวิชาการ ซึ่งจากระบบที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้นิสิตที่เลือกสอบเข้าศึกษาผ่านระบบ TCAS1 (Portfolio) มีความสนใจในสาขาวิชาการจัดการบริการสังคมอย่างแท้จริง

ส่วนระบบการสอบเข้าศึกษา TCAS 2 (Quota) และ TCAS 3 (Admission) ใช้เกณฑ์การสอบเข้าที่ประกอบด้วยคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) และการทดสอบวัดความสามารถทั่วไป (TGAT) ซึ่งจะมีการประเมินผลในระดับประเทศและมีการแข่งขันคะแนนกับผู้สมัครทั่วประเทศ นิสิตสามารถจัดลำดับความสนใจได้ถึง 10 ลำดับ หากนักเรียนได้ยืนยันสิทธิ์ในการเข้าศึกษาต่อในรอบ TCAS 2 (Quota) จะไม่สามารถใช้คะแนนในการสมัครรอบ TCAS 3 (Admission) ทั้งนี้ ภาควิชาสังคมวิทยาได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลนิสิตที่เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการจัดการบริการสังคมในแต่ละปี พบว่านิสิตส่วนใหญ่ให้ความสนใจและเลือกสาขาวิชาการจัดการบริการสังคมอยู่ในลำดับที่ 1 ถึง 5 ในทุกปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 โดยมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านเศรษฐกิจและสังคมสูงที่สุด ในขณะที่แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ควรสร้างความน่าสนใจต่อหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย และเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ รวมถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมให้มากขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เข้าศึกษาต่อ นอกจากนี้ หลักสูตรฯ ควรพิจารณาสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น ลดการใช้สื่อบุคคล เนื่องจากนิสิตไม่ได้เลือกศึกษาต่อจากบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก แต่มักตัดสินใจด้วยตนเอง ดังนั้น จึงควรใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่น่าสนใจและครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านหลักสูตรการเรียนการสอน สูงที่สุด โดยนิสิตมีแรงจูงใจในประเด็นคณาจารย์มีความรู้และความสามารถ หลักสูตรมีการศึกษาในงานในสถานที่จริงมีการออกภาคสนาม ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม หลักสูตรมีการฝึกภาคปฏิบัติหรือมีการฝึกงานตามหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และเนื้อหาวิชามีความหลากหลาย ทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น หลักสูตรฯ ควรประชาสัมพันธ์ความรู้ความสามารถและศักยภาพของคณาจารย์ให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้และมีความมั่นใจในการเข้าศึกษาต่อ อีกทั้ง ยังควรแสดงรายละเอียดของหลักสูตรฯ ให้เข้าถึงได้อย่างสะดวก เข้าใจง่าย และชัดเจน ทั้งรูปแบบการจัดการเรียนการสอน การศึกษาในงาน และเนื้อหารายวิชา

3. ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อจากด้านเศรษฐกิจและสังคมสูงเป็นลำดับที่ 2 โดยนิสิตมีแรงจูงใจในประเด็นต้องการนำความรู้ไปสร้างคุณภาพชีวิตของตนเองในอนาคต ต้องการแสดงให้เห็นบุคคลรอบข้างเห็นว่าตนเองก็สามารถศึกษาต่อได้ และสร้างชื่อเสียงให้แก่ครอบครัว ดังนั้น หลักสูตรฯ ควรนำเสนออาชีพที่บัณฑิตสามารถดำเนินการได้ภายหลังการสำเร็จการศึกษา และสร้างความมั่นใจต่อการเข้าศึกษาต่อให้เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเข้าศึกษา ที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้หลักสูตรมีชื่อเสียง และสร้างภาคภูมิใจให้กับนิสิตต่อไป

4. ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่เข้าศึกษาต่อโดยระบบการสอบเข้าแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่าระบบการสอบเข้ามีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี โดยนิสิตที่เข้าศึกษาต่อในระบบการสอบเข้าแบบ TCAS1 (Portfolio) มีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวมสูงกว่านิสิตที่เข้าศึกษาต่อโดยระบบการสอบเข้าอื่น ๆ ดังนั้น หลักสูตรฯ ควรประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และควรพิจารณาช่วงเวลาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้สอดคล้องกับปฏิทินการรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรให้เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยนี้ทำให้หลักสูตรฯ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์การประชาสัมพันธ์หลักสูตรเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อได้อย่างชัดเจนจากความคิดเห็นของนิสิตในหลักสูตรฯ อย่างไรก็ตามการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาทั้งความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายในฐานะลูกค้าหรือผู้บริการ และความคิดเห็นของคณาจารย์ในหลักสูตรในฐานะผู้ให้บริการ เพื่อหาจุดร่วมทางความคิดเห็น ซึ่งจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรให้เข้มแข็งขึ้น ตลอดจนได้กระบวนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ตรงความต้องการของทั้งผู้รับบริการและผู้ให้บริการมากขึ้น

2. การวิจัยนี้ทำให้หลักสูตรฯ ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนิสิต ซึ่งเปรียบเสมือนสิ่งที่นิสิตคาดหวังจากหลักสูตร ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนและการสนับสนุนนิสิต รวมถึงความต้องการการพัฒนาศักยภาพของนิสิตในหลักสูตร เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการ และยังสามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อนำเสนอในการประกันคุณภาพของหลักสูตรและขององค์กรต่อไป

3. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ทำให้ได้ข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่ออย่างชัดเจนและกว้างขวาง แต่ยังขาดมุมมอง ความรู้สึก และทัศนคติของนิสิตในประเด็นดังกล่าว ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึก และหาเงื่อนไขที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ โดยเฉพาะข้อมูลเชิงลึกในประเด็นที่นิสิตมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในระดับสูง เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรและการประชาสัมพันธ์ให้มีความเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เอกสารอ้างอิง

- จุลลดา จุลเสวก และวันธร อรรถปทุม. (2559). แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. โครงการวิจัยกองทุนวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธนัญญา เอ็มพงษ์. (2562). ความสำคัญของการศึกษา. Retrieved on 28 June 2023, from <https://education.maggang.com/>
- นิตยา บรรณประสิทธิ์, มัลลิกา เจริญพจน์, วราลี โกศัย, วิไลวรรณ ศิริเมฆา, ธนากร เทียมทัน, และวิภารัตน์ อัมรัมย์. (2559). ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. วารสาร รมยสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 14(S), 67-72.
- ลัดดาวัลย์ มากช่วย. (2564). แรงจูงใจที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พาณิชย์การ. รายงานวิจัย, วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พาณิชย์การ.
- วันทนี โพธิ์กลาง และอุทุมพร ไฉลาต. (2560). แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ, 2(2), 111-134.
- วันวิสาข์ แก้วสมบุญ. (2556). เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 13(2), 1-10.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. Retrieved on 26 June 2023. form <https://www.moe.go.th>
- สุปะชะ จานงลักษณ์ (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย. (2556). แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. งานวิจัย, สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- อุบลรัตน์ เพ็งสฤติย์. (2556). จิตวิทยาการเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. NewYork: Harper and Row Publishers.